761/06

Den 4. december 2006 blev i sag nr. 67.956:

xxxxx xxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xxx xxxxxx
xxxx xxxxxx

mod

AP Pension
Østbanegade 135
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har gruppeforsikring i AP Pension, klager over, at selskabet har ophævet invalidesumsdækningen på klagerens gruppelivsforsikring.

Selskabet har ophævet dækningen fra ikrafttrædelsestidspunktet med henvisning til, at klageren afgav urigtige oplysninger ved tegningen af forsikringen i maj 1995. Som følge heraf har selskabet afslået at udbetale den invalidesum, klageren mener sig berettiget til.

Det fremgår af sagen, at klageren er født i 1949 og har arbejdet som specialarbejder og automekaniker.

Klageren besvarede i forbindelse med tegning af forsikringen spørgsmål om helbred således:

"

Har du inden for de sidste 3 år lidt af nogen alvorlig sygdom? Nej ☒ Ja ☐	Hvilken? Hvornår? Hvor længe?
Har du inden for de sidste 3 år været undersøgt/behandlet af læge, kiropraktor, fysioterapeut eller anden behandler, fået foretaget laboratorieundersøgelse eller været indlagt/undersøgt på sygehus, ambulatorium e.l? Nej ☒ Ja ☐	Hvor? For hvad? Hvornår? Hvor længe? Evt følger?

2. 67.956

Har du nogensinde været syg eller sygemeldt i længere tid end 1 md.? Nej ☐ Ja ☒	Hvilken lidelse? Hvornår? Hvor længe? *tennisalbue, 1988, ca. 10 uger*
Er du for tiden fuldstændig rask og arbejdsdygtig? Nej ☐ Ja ☒	Anfør i benægtende fald sygdommen

…

4. a. Har De senere mærket noget til lidelsen? …	 a. *nej* …
5. Hvilke læger har behandlet Dem?	*Lægerne, V…gade, S.K., speciallæge*
6. a. Har sygdommen medført ophold på sygehus, klinik eller lignende og i så fald hvor? b. Hvor ofte og hvornår? c. Hvorlænge varede opholdet hver gang? d. Hvilken behandling anvendtes?	 a. *speciallægeklinik* b. *1 el. 2 gange, sidst i forløbet* c. *ca. 15 min.* d. *indsprøjtning af binyrebarkhormon*

"

Af helbredserklæringen fremgår endvidere:

"Jeg er klar over, at forsikringen kan nedsættes eller ophæves, såfremt mine svar ikke er fuldt sandfærdige, eller fortielser har fundet sted.

Samtidigt erklærer jeg på tro og love, at min helbredstilstand ikke har forværret sig, og at jeg ikke har været under lægebehandling siden begæringens underskrift."

Forsikringen blev herefter antaget på normale vilkår.

Af ortopædkirurgisk speciallægeerklæring udarbejdet af overlæge J.Y. dateret den 29/10 2003 fremgår:

"**Aktuelle skade**

I perioden fra september 1987 til slutningen af april 1988 arbejdede patienten hos F.P. Han var fuldtids ansat på timeløn. Arbejdet bestod i fabrikation af mindre møllesten.

Arbejdet var meget tungt og hårdt og bestod bl.a. i at løfte en form op og herefter slå støbejernet ud med hammer i højre hånd.

Kort tid efter at han havde startet på virksomheden, begyndte han at få problemer omkring albueleddet på venstre side, og det resulterede i, at han måtte lade sig

sygemelde. Var sygemeldt i en 6 til 8 uger og forsøgte atter at gå i arbejde, og symptomerne kom straks tilbage, og han skiftede derfor job, således at han pr. 1. maj 1988 startede hos V. Amtskommune på et entreprenørhold. I skadesperioden fik han en del steroidinjektioner i albueregionen, og han fik alternative behandlinger hos 'klog mand'. Dette hjalp en hel del på symptomerne, og han klarede sig herefter igennem.

Har siden da ikke været sygemeldt på grund af venstre arm, men har vedvarende haft problemer, som har været generende i alle hans arbejdsfunktioner.

Arbejdsanamnese

…

Begyndt på eget autoværksted i 1993 og havde denne indtil år 2000, hvor han måtte ophøre med det på grund af tiltagende problemer med smerter i venstre arm.

2000-2001 arbejdede han som svend hos mekaniker.

2001 indtil aktuelle har han arbejdet med støttebeskæftigelse hos V. Aktuelt er han sygemeldt fra dette arbejde på grund af rygproblemer.

Nuværende klager

Siden symptomerne omkring venstre albue begyndte, har han vedvarende haft problemer med albueleddet. Så snart han tager fat med værktøj eller lidt hårdere arbejde, kommer der kraftige smerter. Han har svært ved at løfte ting i strakt arm, og specielt hvis armen er fremadrettet. Skåner således armen så meget som muligt. Armen var årsag til, at han måtte opgive at drive eget autoværksted videre.

For ca. 3 år siden begyndte han også at have problemer omkring skulder og nakke …

Konklusion

Patienten har altid været beskæftiget med arbejde, som har været meget fysisk betonet. Da hans symptomer omkring venstre albue startede, havde han ganske tungt arbejde med gentagne bevægelser og stor belastning, og der er ingen tvivl om, at hans problemer er en overbelastning svarende til ekstensortilhæftningen på epicondylus lateralis humeri.

Han har på trods af vedvarende problemer været fuldtidsbeskæftiget igennem 15 år i forskellige former for erhverv. Symptomerne dog efterhånden accentuerende og var årsagen til, at han måtte ophøre med eget autoværksted i år 2000.

I dagligdagen er han nødt til at tage hensyn til, at der er problemer ved tungere belastninger af venstre arm. Der har også periodevis været belastningsproblemer omkring venstre skulderled, som har forværret problematikken.

Den objektive undersøgelse viser beskedne tegn til ømhed af ekstensormuskulaturen svarende til tilhæftningen af epicondylus lteralis humeri, men ellers er der ingen påviselige objektive fund.

Der er ingen tvivl om, at han har en kronisk epicondylitis lateralis humeri, og der er ikke udsigt til, at der vil ske nogen form for bedring. Behandlingsforsøg yderligere findes ikke indiceret, idet det næppe med den lange anamnese vil bedre hans situation."

Den 27/6 2005 udfyldte og underskrev klageren ansøgning om invalidesum, da forsikringen gav dækning ved tab af erhvervsevne. Af anmeldelsen fremgår, at han var blevet sygemeldt og nu blevet bevilget fleksjob.

Som svar på, hvilken lidelse der medførte ændringen i klagerens erhvervsmæssige situation, har klageren i bilag til ansøgningen om invalidesum anført:

"vedr. 2 a: Venstresidig tennisalbue. Slidgigt i nakken. Slidgigt i fingrene på begge hænder. Spændingshovedpine. Tinnitus. Følger efter fjernelse af del af menisk i venstre knæ. Discusdegeneration i lænden og prolaps.

Symptomer: Skulder og nakkesmerter, hovedpine, hylen ved højre øre, stive, ømme fingre. Smerter i lænd/hofter og ud i højre ben, knæsmerter."

Selskabet indhentede i forbindelse med behandling af ansøgningen lægelige akter i sagen.

Af journalen fra egen læge J.L. dateret den 10/5 2005 fremgår:

"Aktuelle sygehistorie:

5. 67.956

Pt. har siden 1987 haft venstresidig tennisalbue. Er forsøgt behandlet med relevant terapi uden effekt.

…

Den venstresidige tennisalbue er kronisk."

Selskabet forelagde de lægelige oplysninger for Videncenter for Helbred og Forsikring, som i responsum dateret den 31/8 2005 har udtalt, at såfremt oplysningerne havde foreligget på tegningstidspunktet, ville Videncenteret have vurderet forsikringsrisikoen pr. 8/5 1995 til:

"Dødelighed: D0 Invaliditet: I3

Begrundelse for vurderingen

Vurderingen er baseret på oplysningen om overbelastningsgener i venstre albue i 1987/1988, der medførte sygemelding. Efterfølgende har der været vedvarende problemer, som har været generende i alle arbejdsfunktioner.

Baggrunden for vurderingen er de oplysninger der fremkommer i ortopædkirurgisk speciallægeerklæring fra oktober 2003 og heraf fremgår det, at forsikrede havde problemer med overbelastningsgener i venstre albue i 1987/1988, der medførte sygemelding i 6-8 uger. Ved forsøg på genoptagelse af arbejdet kom symptomerne tilbage. Forsikrede konsulterede en 'klog mand', og det hjalp en del på symptomerne, men der har været vedvarende problemer med venstre arm, som har været generende i alle arbejdsfunktioner."

Selskabet meddelte på denne baggrund i skrivelse af 19/9 2005 klageren afslag på ansøgningen om invalidesum.

Som svar herpå tilskrev klageren den 30/9 2005 selskabet således:

"Da forsikringen blev tegnet i 95, var smerterne i min v. arm ikke noget jeg tænkte over til daglig. Kun ved hårdt fysisk arbejde opstod der ømhed ved albuen, en ømhed som forsvandt ved hvile. Mange gange får jeg også ondt i ryggen ved at grave have, så det burde jeg nok også have anført i begæringen. Jeg havde heller ikke startet

eget firma med mig selv som eneste beskæftiget de første år, hvis jeg havde haft problemer i det daglige. Problemerne med nakke-skuldre og arme kom først senere.
Jeg mener derfor ikke at have afgivet urigtige oplysninger i 95, men at selskabet ikke har gjort sit forarbejde inden godkendelse af begæringen.
Lidelsen blev i 89 anerkendt som arbejdsbetinget, en oplysning I havde alle muligheder for at skaffe jer, ligesom oplysningen om undersøgelsen med binyre bank hormon, burde have fået klokkerne til at ringe.
Der forelå på det tidspunkt speciallægeerklæring samt erklæring fra arbejdsmedicinsk klinik som I kunne have skaffet Jer."

Efter at selskabet den 12/10 2005 havde fastholdt sin afgørelse, indbragte klageren ved skrivelse af 13/10 2005 sagen for Ankenævnet for Forsikring, idet han påstod selskabet tilpligtet at trække ophævelsen af forsikringen tilbage. Som støtte herfor gør klageren gældende:

"Søger i juni 2005 om udbetaling af invalidesum. Selskabet ophæver i stedet forsikringen, da de mener, jeg har afgivet urigtige oplysninger, da forsikringen blev tegnet i 1995.

Jeg mener derimod, at selskabet ikke har gjort sit forarbejde inden de godtog forsikringen.

Min albuelidelse er heller ikke alene årsag til at jeg er gledet ud af arbejdsmarkedet, det er derimod slidgigten som er hovedårsagen. At min albuelidelse forværredes for ca. 5 år siden er også et faktum."

Selskabet har i svarskrivelse af 9/11 2005 over for nævnet fastholdt afgørelsen og hertil anført følgende:

"Ultimo juni 2005 modtog AP Pension en ansøgning om invalidesum (bilag ...) Det fremgår heraf, at sygdommen (lidelsen) bl.a. består i 'Venstresidig tennisalbue'. På spørgsmålet 'Hvornår mærkede du noget til lidelsen første gang?' lød svaret 'albue sept. 87 .....'.

Fordi forsikringen blev tegnet i 1995, blev det herefter undersøgt, om vi havde fået korrekte oplysninger ved tegningen.

De helbredsoplysninger, der lå til grund for antagelsen i 1995, var helbredserklæring underskrevet 08.05.1995 (bilag C) og et spørgeskema underskrevet 20.05.1995 (bilag D).

I bilag C oplyste NPK bl.a., at han havde været syg eller sygemeldt i mere end 1 md., idet han havde lidt af tennisalbue i 1988 i ca. 10 uger. NPK fik derfor tilsendt bilag D med spørgsmål vedrørende tennisalbue, hvor han besvarede spørgsmål 4 a. 'Har De senere mærket noget til lidelsen' med et 'Nej'. Da NPK tegnede gruppelivsforsikringen med invalidesum i maj 1995, havde NPK således - i henhold til sine egne oplysninger i spørgeskemaet - ikke mærket noget til tennisalbuen i over syv år.
Vi har i forbindelse med ansøgningen om udbetaling af invalidesum indhentet supplerende, lægelige oplysninger:

Ifølge egen læges oplysninger dateret 10.05.05 (bilag …) har patienten 'siden 1987 haft venstresidig tennisalbue. Er forsøgt behandlet med relevant terapi uden effekt. .....Den venstresidige tennisalbue er kronisk.'

Ifølge speciallægeerklæring af 29. oktober 2003 (bilag …) - udarbejdet på foranledning af Arbejdsskadestyrelsen - arbejdede NPK i perioden fra september 1987 til slutningen af april 1988 hos ….. 'Kort tid efter at han havde startet på virksomheden, begyndte han at få problemer omkring albueleddet på venstre side, og det resulterede i, at han måtte lade sig sygemelde. …. har *vedvarende haft problemer, som har været generende i alle hans arbejdsfunktioner*'. Under '*Nuværende klager*' er anført '*Siden symptomerne omkring venstre albue begyndte [AP: dvs. kort efter september 1987], har han vedvarende haft problemer med albueleddet*'.

8. 67.956

Vi har anmodet Videncenter for Helbred og Forsikring om en risikovurdering på baggrund af de nu kendte oplysninger, og vi har modtaget et responsum af 31.08.2005 (bilag …), hvorefter forsikringsrisikoen er vurderet til D0/I3.

AP Pension ville have afvist at tegne *gruppe*livsforsikring med *invalidesum* for en forsikringssøgende med en forsikringsrisiko på DO/I3, da gruppeforsikringen ikke kan tilbydes på skærpede vilkår. Vi har kontaktet Forenede Gruppeliv, hvor gruppelivsforsikringen oprindeligt blev tegnet, og de har oplyst, at de ligeledes helt klart ville afslå at tegne gruppelivsforsikring *med invalidesum* for en forsikringssøgende med en forsikringsrisiko på I3.

Gruppelivsforsikringen ville således være blevet antaget *uden invalidesum*, hvis der var blevet givet korrekte oplysninger ved tegningen, og AP Pension har derfor annulleret invalidesumdækningen og allerede af den årsag afvist at udbetale invalidesum, jf. forsikringsaftalelovens § 6, stk. 1 (bilag …). (Oplysningerne i speciallægeerklæringen godtgør, at forholdet ikke kan henføres under forsikringsaftalelovens § 5.)
Ifølge NPK's oplysninger på tegningstidspunktet, havde han intet mærket til tennisalbuen *i de sidste godt syv år*, og derfor havde Forenede Gruppeliv *ingen* anledning til at indhente yderligere oplysninger, inden de antog gruppelivsforsikringen med invalidesum.

Vi må således fastholde vores anfægtelse af invalidesumdækningen og vort deraf følgende afslag på ansøgning om udbetaling af invalidesum. De indbetalte præmier for invalidesumdækningen er tilbagebetalt."

Nævnet udtaler:
Af de grunde, der er anført af selskabet, finder nævnet ikke grundlag for at kritisere, at selskabet har ophævet invalidesumdækningen på klagerens gruppelivsforsikring.

Efter sin gennemgang af sagen lægger nævnet således til grund, at klageren i forbindelse med forsikringens tegning i 1995 med sin negative besvarelse af spørgsmålet om, hvorvidt han efter 1988 havde mærket noget til sin lidelse (tennisalbuen), har afgivet urigtige oplysninger. Nævnet finder det endvidere godtgjort, at selskabet ikke ville have tegnet gruppelivsforsikringen med invalidesum, såfremt de rette forhold havde været oplyst ved tegningen.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s:

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann